

Conferència del conseller d'Educació, Ernest Maragall
Com governarem l'educació
Palau de la Generalitat, 21 d'octubre de 2009

Fins fa pocs mesos, la Llei d'Educació o el debat al seu entorn ho centrava tot.

Ara apareix en escena una realitat. Potser menys agraïda, com a mínim mediàticament, però molt més interessant des del punt de vista educatiu.

Al voltant de la Llei d'Educació s'ha obert, per tant, un escenari amb accions múltiples: la primera, el govern central expressant certes preocupacions. Legítimes, en qualsevol cas, perquè cada administració vol (ha de) defensar el què ella entén com a competències pròpies.

La segona, i de forma menys explicable, el principal partit de l'oposició a Espanya nega 25 anys de català com a llengua vehicular.

Tot això confirmaria, per tant, la necessitat d'un desplegament que ha d'expressar tota la nostra potència per construir, modelar i consolidar el model educatiu propi (de Catalunya).

Correm el risc, però, que el debat torni a ser la pròpia Llei. I això és el que volem evitar. El debat ha de ser el propi desplegament.

Els puc anunciar avui que, en breu, enviarem al consell executiu el calendari de desplegament concret per a la seva aprovació.

Em permetran, doncs, que els decebi d'entrada i que els digui que avui no parlaré sobre aquest desplegament concret que aprovarà d'aquí poc el Govern. Tampoc parlaré de cadascun dels actors de la comunitat educativa i què farem amb cadascun d'ells. Avui no donarem resposta a les demandes concretes de cadascú.

Avui parlarem de l'educació en el seu conjunt, d'allò que espera la societat d'aquesta Llei en concret i de l'educació en general i, en definitiva, del què l'educació ha d'oferir a la societat.

Quan fa tres anys vam començar a treballar amb el meu equip, vam trobar-nos una realitat complexa, contradictòria, plena de bones intencions però amb dèficits evidents.

D'aquesta realitat en vàrem deduir un primer diagnòstic, després una anàlisi de fortaleces i febleses i finalment una aproximació d'estratègies i línies que semblaven adequades per respondre, redreçar i orientar el nou horitzó educatiu.

Aquesta és l'etapa que ha culminat amb l'aprovació de la Llei d'Educació el passat 1 de juliol.

I, és clar, ara toca passar altre cop del dibuix pla de la norma a la realitat en tres dimensions. De la norma a la decisió, de la hipòtesi a la rectificació, de l'anàlisi a la realitat.

Però quina creiem que ha de ser la nova realitat?

Com han pogut llegir, hem titulat la conferència "Com governarem l'educació". Però em permetran que corregeixi aquest títol utilitzant una frase d'en Francesc Colomé, secretari de polítiques educatives, i que penso m'ajudarà a emmarcar millor el fil conductor del meu discurs. En Francesc sempre diu que hem de fer un canvi cultural: hem de parlar menys de processos i més de resultats.

El més important de la Llei és, en realitat, el seu esperit. I el seu esperit és canviar la cultura actual, d'una societat canviant, que es resisteix a canviar.

Aquest esperit persegueix:

- a) Que la gent quan pensi en l'escola, pensi en una institució que va marcar la seva vida en positiu.
- b) Que la gent pensi en la figura del mestre, com una referència vital en la seva biografia personal.
- c) I *last but not least*, relligar escola i societat, societat i escola, a través d'una major implicació en l'educació de les famílies i de la societat civil.

En definitiva, però, l'únic objectiu que ens val a tots i a totes és la millora dels resultats educatius i assolir-la en condicions d'equitat. És a dir, que tothom ha de poder donar el millor de sí mateix independentment de la seva procedència, independentment d'on estudiï.

És l'únic objectiu realment mesurable. Podem tenir ciutadans lliures i responsables. I per tant, necessitem que estiguin ben formats des del punt de vista acadèmic; si no tenen un domini real de la lectura, l'escriptura, les matemàtiques i els mínims coneixements culturals i científics, i si el percentatge de graduats, no tan sols a l'ESO, sinó també en ensenyaments postobligatoris, no és molt més elevat, digue'm-nos-ho clar: haurem fracassat.

Feta aquesta introducció, i atenent-me a el què he dit abans, vull dir-los com m'imagino el paper i la responsabilitat de cadascun dels actors de la comunitat educativa en particular, i de la societat en general.

1.- El centre educatiu

El centre educatiu és, com el seu nom indica, el centre de l'educació: el centre és el centre.

Quin és el canvi de cultura que perseguim en els centres educatius?

Ara tenim "centres mirall". I volem "centres focus". M'explicaré.

Tenim "centres mirall" perquè les escoles i instituts reflecteixen la societat que els envolta. Reben qualsevol influència, positiva i/o negativa, de la societat a la qual serveixen.

Però, volem "centres focus" perquè il·luminin, en comptes de reflectir.

Volem centres que influixin la societat, que impulsin canvis en la mateixa, que participin, que liderin... L'educació ha de poder construir i modelar. No només rebre i projectar.

Que l'educació no s'hagi de resignar a ser mirall de la societat per no ser capaç de convertir-se en focus.

El centre educatiu ha de poder interpel·lar, influir i il·luminar.

Com ho farem?

Donant capacitat de decisió als centres , és a dir, donant-los autonomia.

Reforçant els equips directius que hauran de guiar les decisions a prendre.

I que hauran de donar comptes d'aquestes mateixes decisions a través de l'avaluació.

Tres eixos per als nous centres educatius: autonomia, direcció i avaluació.

Un centre que ha d'haver generat un sentiment de pertinença a cada un dels seus membres (per la singularitat del seu projecte educatiu), sobretot del seu alumnat que en seran els seus millors ambaixadors davant la societat. Com a ciutadans, hem de poder afegir amb orgull en el nostre currículum vitae el fet d'haver estudiat en una determinada escola o institut.

Per a tot això, cal tenir en compte qüestions que podrien impedir-ne l'èxit.

No hi ha centre educatiu que pugui assumir això sense un projecte educatiu clar, prefixat, estratègic, i modificable a mesura que canvia la realitat social a la qual atén.

I no hi ha projecte educatiu que pugui assumir tots aquests reptes sense estabilitat.

Diguem-nos-ho ben alt i només faig que traslladar algunes de les queixes que escolto en els centres educatius. Cap empresa d'aquest món pot tenir bons resultats en termes d'èxit educatiu i de cohesió social, canviant de lloc cada dos anys el 43 per cent de la seva plantilla. És absolutament impossible.

Vull anunciar-los que iniciarem una experiència rigorosa d'estabilitat d'equips docents.

Com ho farem?

Estem en condicions de fer concursos públics per a centres públics en els quals un grup de persones, funcionàries totes elles, puguin presentar un projecte educatiu concret per assumir-ne la gestió.

L'administració els garantirà projecte i els garantirà estabilitat.

2.- Mestres i professorat.

L'ofici de mestre és un dels nous oficis artesanals. I dic artesà, perquè és un gestor d'emocions, un guia d'accés al coneixement i una referència d'adult responsable.

Richard Senneth diu en el llibre "L'artesà" que "la competència i el compromís —l'ètica de l'artesà— semblen ser la font més sòlida de l'autorespecte".

A Catalunya hem mort d'èxit. Ens ho hem de dir: hem incrementat el nombre de docents:

Les mesures del Pacte Nacional per a l'Educació com l'establiment de la sisena hora, la reducció de dues hores de la jornada lectiva a l'educació primària, l'augment de professorat en centres de secundària que atenen una especial complexitat...

Hem contractat 20.000 docents més en els últims 6 anys.

Ho hem hagut de fer com a conseqüència de les mesures adoptades i, naturalment, per l'espectacular increment d'alumnat. 200.000 alumnes en 8 anys.

Però no hem fet els deures que els acompanyaven.

No hem canviat, per exemple, la formació inicial ni tampoc la permanent, mentre la realitat de les aules sí que canviava.

Formació

Segons l'informe internacional Mackinsey, el factor clau d'un sistema educatiu és la qualitat dels seus docents en la seva primera formació.

Jo hi estic d'acord. Si un o una mestra o un professor o una professora té qualitat pedagògica, tenim molt de guanyat.

Avui, precisament, potser sí que podem dir que alguna cosa canvia... Avui s'ha obert la preinscripció al Màster de professorat de secundària. Ha costat però avui és una realitat.

La societat i l'escola necessiten professionals de l'educació formats en una societat canviant, líquida en paraules del sociòleg Zygmunt Bauman¹.

Vocació

El país necessita mestres amb vocació clara i explícita. Ser mestre no és una feina qualsevol. Té una altíssima responsabilitat.

Si ho dic en veu alta, no és naturalment, per dirigir-me exclusivament al sector professional. Ho dic per dirigir-me al país en el seu conjunt. O recuperem el respecte pels docents, o no tindrem solució per a l'educació.

Tenim la figura d'un mestre amb unes de les millors condicions laborals que es poden tenir en la societat de la crisi, però en canvi la seva autoritat està en dubte.

Torno a Senneth: competència i compromís són la font més sòlida de l'autorespecte.

Aquests dies se n'ha parlat molt de la figura de l'autoritat del mestre.

Alguns volen fer una llei específica, altres volen recuperar la tarima, uns el tracte de vostè ... Em semblen opcions, algunes d'elles, d'altres èpoques, que ni crítico ni elogio.

Només dic que a mi no em sembla bé fer una llei perquè tothom tingui autoritat pública, tarima o tracte de vostè.

¹ Zygmunt Bauman ha esdevingut un dels pensadors contemporanis més interessants, dedicat a analitzar les transformacions que la globalització imposa a la vida quotidiana actual. Amb un discurs lúcid i agosarat, reflexiona sobre com la dissolució del vell model industrial, basat en una societat disciplinària, no ha aportat millores significatives. Les antigues estructures, basades en la rigidesa de les jerarquies, en la cadena de muntatge homogeneïtzadora, amb l'esfera publicoprivada clarament delimitada i una estricta solidesa institucional, ha deixat pas a la societat de consum en un capitalisme de ficció, on res no queda al marge de la lògica del mercat, colonitzant fins als sentiments més íntims.

Crec que cada professional ha d'exercir l'autoritat que li atorga la confiança que li dóna la societat.

Però l'autoritat no es dóna, es guanya. Per molt que vingui algú a invertir-te, el respecte només el guanyaran les teves accions.

El problema arriba quan hem confós servei públic amb funció pública.

I quan resulta que el debat educatiu gira al voltant de conceptes com: plaça en propietat, comissió de serveis, funcionari interí amb estabilitat, substitut, concurs de trasllats, i un llarg etcètera.

I en canvi, no parlem d'una carrera professional basada en el compromís i l'actitud.

Vells conceptes, nous continguts.

Nous continguts que voldrem expressar en el futur cos públic docent català.

3.- L'administració

Arribem al capítol al qual represento i conté per a mi, una màxima ineludible.

Més criteri, i menys norma.

El paper de l'administració passa per facilitar la possibilitat d'assolir l'excel·lència en els centres educatius.

I això també representa un canvi important per a l'educació.

Volem passar d'un sistema en el què l'administració ho regula tot, fins l'últim detall de la vida diària dels centres: els ofega a cop d'aplicatiu informàtic perquè els diguin fins l'últim desdoblament que fan.

Controlem els processos, i en canvi, estem molt lluny de saber els resultats.

L'administració, doncs, ha de passar a fer tot el contrari que fa ara: hem de deixar treballar, acompanyar i donar recursos, i avaluar, no els processos, sinó els resultats en termes d'èxit i de cohesió.

L'administració ha de passar de manar, a servir. Servim als centres, servim a l'educació, servim als objectius, servim als alumnes. No servim als interessos personals. Servim als interessos generals del país.

Això significa que necessitem una administració més petita. La qual cosa suposa més risc.

Perquè acceptem el risc de la diferència, el risc de la llibertat, el risc de, com deia abans, el criteri.

Hem pensat durant molts anys que processos iguals donen resultats iguals.

La realitat de la diferència és una altra.

Si l'acceptem podem treballar per millorar.

Sinó l'acceptem, no podrem millorar res.

L'administració ha de planificar, regular, subministrar i avaluar.

I ho ha de fer per facilitar des de la proximitat i gestionar la diversitat, no des de la pressumpta igualtat.

No és fàcil aquest canvi de cultura d'administració que la Llei d'Educació posa damunt la taula.

Són molts anys controlant processos.

Són justament els anys en els quals el professorat ha tendit a consolidar la desconfiança vers els despatxos. Mirar a la seu central del Departament és pur escepticisme.

4.- Els pares i mares

Arribem al capítol de les famílies.

Mirin, ja sé que no és massa corrent que en una conferència d'aquestes em posi a explicar anècdotes. Però els vull explicar una que més enllà del tòpic a més d'un segur que li ha passat o l'ha sentit a dir.

- Un noi arriba a casa a dia d'avui i diu: "Tal mestre m'ha castigat". I la resposta de la família és: "Anem al mestre a demanar-li explicacions".
- Fa 20, 30 o 40 anys, un noi arribava a casa i deia: "Tal mestre m'ha castigat". I la resposta del pare era: "Tu què has fet?" Si el què havia fet mereixia el càstig del mestre, segurament, el noi s'enduia també un càstig afegit del pare o la mare.

És segurament un tòpic pintat amb brotxa i en cap cas es tracta de nostàlgia per allò perdut.

Els vells conceptes, com deia abans, han d'omplir-se de nous continguts.

Un dels pilars bàsics de l'estat del benestar, conjuntament amb les pensions, la salut i l'aparició d'una oferta encara insuficient per atendre la dependència, és l'educació.

En el cas de l'educació ens passa un fenomen molt curiós.

Parlem sempre de la participació col·lectiva i mai de la individual.

Quan algú té un problema de salut va directament al seu metge per parlar-ne en persona. Se'n preocupa.

Quan algú té alguna incidència relativa a l'educació dels seus fills/es està molt clar que si no se'n preocupa directament, la incidència es transformarà en problema.

A Catalunya hem construït un sistema educatiu potentíssim. Escolaritzem més d'1.200.000 alumnes.

L'aparició d'aquesta oferta ha consolidat la imatge que l'educació és un dret - que ho és naturalment- però no un deure.

Això ha generat dues imatges:

L'escola-guarderia: predomina entre la societat la concepció assistencial de l'educació. El centre educatiu com a guarderia on uns senyors i senyores ens guarden les criatures fins els 16 anys perquè així ho diuen les Lleis.

L'escola-taller mecànic: on portem les criatures perquè ens les arreglin. I que ho facin bé, és clar, que per alguna cosa són professionals. El deure d'estudiar, el deure d'educar, el deure de saber sembla una altra cosa. Els pares i mares han dimitit de l'educació dels seus fills/es, traspasant la responsabilitat a mestres i professors/es, alhora que deixen de transmetre que aquells a qui en fan responsables han de ser respectats.

Als pares i mares els pertoca també traslladar la figura del mestre com a autoritat, i la comprensió d'una jerarquia dins de l'escola. La mateixa que anys més tard els nois i noies es trobaran en el món real.

Acostumo sempre a citar la síndrome de Penèlope: allò que construeix l'escola de 9 a 5, ho deconstrueix la societat de 5 a 9. Els valors que l'escola ensenya, són justament els contraris que la societat ensenya.

Al sistema li falta una major participació dels pares en els projectes educatius.

Tenim alguns exemples clars amb dades concretes.

La participació de les famílies en les eleccions als consells escolar són absolutament insuficients. Amb prou feines arriba al 3 per cent a l'ensenyament secundari.

O en l'organització de les activitats extraescolars o de les escoles obertes el juny i el setembre. Com és possible que només s'esgotin el 20 per cent de les subvencions perquè les AMPAS organitzin les activitats dels seus fills/es en escoles que l'administració obre per poder fer-les?

Sé que posar aquest assumpte damunt de la taula col·loca a moltes famílies en situacions incòmodes perquè tenim la societat que tenim i els horaris laborals que tenim. De seguida en parlaré d'això.

La LEC estableix la carta de compromís educatiu. En els propers mesos els centres educatius aniran implantant el què la Llei d'Educació de Catalunya bateja com la "carta de compromís educatiu".

Es tracta d'un compromís bàsic en el qual la família haurà d'adquirir amb el centre una sèrie de compromisos que alguns poden considerar innocents o sobers, però que en realitat, són a la base de les queixes de molts docents pel que significa de manca de compromís de les famílies en les actituds bàsiques dels seus fills i filles.

Per què quants són els nens i nenes que van al centre educatiu sense haver dormit prou hores mirant la televisió?

O havent sortit de casa sense haver ni tan sols esmorzat?

Poden ser exemples de caricatura, ho admito. Però els asseguro que són molts els i les mestres que s'han queixat d'això i que impedeix fer el seu treball educatiu amb tota la potència.

La carta de compromís educatiu no és unidireccional. La carta recull un compromís recíproc i per tant, demanarem que reculli també el compromís del centre de les formes i freqüències amb les quals informarà la família de l'evolució dels seus fills.

El centre educatiu, al final, és el que són les seves famílies.

L'escola no pot assumir aquest determinisme social.

Per això, i tornant al risc de la diferència, és possible que la carta de compromís educatiu sigui diferent a cada centre, en funció del tipus de famílies que atén.

5.- La Societat

L'escola, lamentablement, no crea actituds com alguns volen fer creure.

L'escola rep les actituds que genera la societat a través del què fan els seus mitjans de comunicació, els seus professionals, els seus empresaris, i sí, també els seus polítics.

I per tant, ha d'enfrontar-se a totes aquestes actituds que l'alumnat recull fruit de la seva vida diària i mirar de modelar-les cap a la responsabilitat. Doble feina, per tant, perquè en ocasions acaba sent tot plegat contradictori, com deia abans parlant de la Síndrome de Penèlope.

Un dels arguments per aprofundir en la concepció assistencial de l'educació és la manca de temps, derivada de la impossibilitat de conciliació de la vida personal, laboral i familiar.

Fora bo, que malgrat que utòpic, els empresaris, els agents socials i la societat civil en general fos capaç d'arribar a un pacte per determinar que de la mateixa manera que els convenis regulen hores personals per atendre determinades qüestions, els treballadors i treballadores disposessin d'un nombre d'hores per atendre qüestions educatives relatives als seus fills i filles.

De la mateixa manera, que l'escola hauria de poder atendre en hores extraescolars als pares que ho sol·licitessin. En els dos casos, seria imprescindible la justificació que acredités la presència al centre educatiu per atendre la qüestió que toca.

Sé que aquesta seria d'entrada una proposta descabellada perquè posa damunt la taula interessos enfrontats. Però crec que estic en disposició de llençar-la a l'aire amb el benentès que és la societat la que ha d'impulsar-la i arribar a acords. Demostraria l'interès real per l'educació.

Si no som capaços d'entendre que alguns conceptes com la responsabilitat, l'esforç, el mèrit, el treball ben fet, la innovació... són actituds que cal inculcar a casa i reforçar a l'escola, no ens en sortirem.

Aquesta és una via que explorarem i reforçarem. Però també volem reforçar la relació de la societat civil amb l'escola.

Fonamentalment, la dels gremis, les cambres de comerç, els col·legis professionals i les patronals. Són aquestes entitats i institucions les que canalitzen les demandes dels diferents sectors professionals.

Tenim molt mal resolta l'orientació del nostre alumnat a l'educació secundària obligatòria. Molts d'ells, als 14 anys, 2 anys abans de decidir-se si continuar estudiant i què continuar estudiant, ignoren algunes de les professions que al final acaben tenint més demanda, o que estan insuficientment cobertes.

Per aquest motiu, proposaré la signatura de convenis específics amb col·legis professionals i altres entitats perquè s'acostin realment a l'escola a explicar la seva feina, la seva tasca.

Naturalment que podem continuar portant a professionals de prestigi dels esports, la música, l'escriptura o la televisió; però hem de poder portar el món real a l'institut per explicar amb prou temps, i amb les visites que faci falta en els entorns proposats. Podria posar exemples concrets: enginyers de qualsevol especialitat, historiadors, arquitectes, informàtics...

Hem d'explicar com es treballa a la vida real. Hem d'acostar l'excel·lència als centres.

Només així es podrà crear afició. Perquè també és el món real el què ha d'ensenyar que l'esforç, el mèrit, el treball i la innovació acaben tenint també el seu resultat.

6.- L'alumnat

Aniré acabant. I ho de fer, necessàriament, amb el destinatari final de l'educació: l'alumnat.

Perquè de res de tot això estaríem parlant sense l'alumne.

Sobre ell recau l'acció del centre, del docent, de l'administració, de les famílies i de la societat.

I val a dir que els missatges que enviem entre tots pot desorientar qualsevol.

Com estaríem qualsevol de nosaltres si una persona ens diu que el més important és l'esforç? Una altra persona en forma de televisió ens insinua que cal assolir l'èxit ràpid. Un empresari ens diu que ho és la productivitat a qualsevol preu. Una ONG que cal tenir en compte la cohesió social. I per acabar-ho d'adobar els pares no diuen res perquè no tenen temps.

Aquest és justament el problema de la societat líquida a la qual ens referíem abans; la societat de l'eslògan, la societat ràpida.

Som capaços de definir els valors que entre tots hem de difondre?

Al final tots posem al capdavant l'esforç, l'excel·lència, la cohesió i la responsabilitat que acaba derivant en l'autoritat personal guanyada a pols.

Aquests ja no són conceptes de dretes o esquerres. Són conceptes de país que per algun motiu, hem deixat de cultivar en benefici d'una llibertat mal entesa que ens ha portat a la desconfiança entre tots els actors.

Què és la crisi actual sinó una crisi de confiança? La confiança només es recupera amb indicadors clars que tothom entengui. Indicadors que ajuden a millorar a tothom.

Vostès saben que en els últims dos anys hem pres diverses iniciatives al respecte de l'avaluació:

- Hem recuperat les notes a primària i a secundària com a reforç dels informes que veníem fent els últims anys.
- Hem iniciat l'avaluació externa general per a tot l'alumnat de primària amb finalitats d'orientació per als centres, per a l'alumnat, per a les famílies i per a l'administració. El curs passat vam avaluar català, castellà i matemàtiques i aquest curs ho estendrem a l'anglès.

Tot això ens ajuda a saber. I com que volem continuar sabent, els puc dir que la nostra intenció, no per aquest curs, sinó per al següent, el 2010-2011, és fer una altra prova d'avaluació general externa per a tot l'alumnat que estigui acabant l'educació secundària obligatòria.

Serà una prova també de competències bàsiques i cultura general, que no incidirà, almenys directament, en l'obtenció del graduat.

Però sí que tindrà la seva utilitat en els anys següents, per poder, així, establir prioritats d'actuació del propi centre per millorar allò que és necessari millorar i reforçar els programes específics de transició al treball, d'innovació, de formació i d'organització.

Aquesta avaluació, val a dir-ho, és complementària amb les proves mostrals que ara mateix i des de fa alguns anys, s'estan fent a quart curs de primària i segon d'ESO.

Conclusió

Els he dibuixat *grosso modo* com imaginem l'educació catalana del segle XXI amb els rols que ha d'assumir cada actor.

I alhora, d'algunes iniciatives que el Departament vol dur a terme aprofitant l'esperit de la Llei d'Educació de Catalunya.

“Com governarem l'educació” titulàvem la conferència.

Doncs bé: partim d'una realitat, d'un diagnòstic i volem donar resposta diferenciada.

La LEC ens permetrà alliberar-nos de tòpics. Ens podem permetre el luxe, ara sí, de dir-nos la veritat, de mirar-nos als ulls i a la cara tal com som. Tòpics com:

1. Tots els problemes de l'educació venen derivats dels canvis de les Lleis.
2. El problema de l'educació és un problema de recursos.
3. La concertada s'endú els recursos que haurien de ser per a la pública.
4. La igualtat: tothom ha de fer el mateix, ha de rebre el mateix i s'ha de regir per la mateixa norma.
5. A l'escola no li cal una direcció responsable. Puix que tots som iguals, "entre tots ho farem tot"

Volem demostrar que és possible quelcom que no hem vist enlloc. Un sistema amb doble titularitat, però amb igualtat de drets i deures en el seu paper de prestació dels serveis que fan real el dret a l'educació de tots i cadascun dels ciutadans.

1. Amb autonomia real de l'escola pública.
2. Amb la responsabilitat social de l'escola concertada.
3. Aplicant efectivament el principi de gratuïtat de l'educació. Perquè aleshores sí, el principi de la llibertat d'elecció de centre per part de la família podrà prendre tot el sentit.
4. Igualtat vol dir que tots tinguin les mateixes possibilitats d'èxit, de donar el màxim de sí mateix. I això significa igualtat d'accés, diferència en el procés, i desigualtat a la sortida, en funció, precisament, de les capacitats personals de cadascú portades a l'extrem.
5. L'escola és, probablement, l'organització social més complexa de la nostra societat. La dilució de responsabilitats comporta inevitablement la divisió intolerable entre els professionals compromesos i altres instal·lats. Demanar responsabilitat ben definida i retiment de comptes és disposar d'una bona funció directiva.
- 6.

No hem arribat al ple desplegament de les idees inicials, com és lògic i normal en tota negociació.

Hi ha drets consolidats, lleis espanyoles, límits ideològics, confusió entre servei públic i funció pública, cultures establertes i un pseudoigualitarisme imperant. Però més enllà dels obstacles tenim una molt bona llei, consensuada.

La tirarem endavant.

Ara el país ja sap el que vol. No ens ho impediran.

Si cal, rodejarem, saltarem, però ningú no podrà impedir consolidar un model educatiu propi, el de Catalunya.

Un model de referència a Espanya i al món.

Un model de referència que ja comença a ser-ho, perquè en els últims dos anys hem anat a Finlàndia, Alemanya, Holanda, Anglaterra, França i més recentment al Quebec. I han vingut aquí representants de l'educació del Brasil,

la ciutat de Nova York, Itàlia, França, i la pròpia ministra del Quebec ha expressat la seva voluntat de venir a veure'ns la propera primavera.

Els convido a pujar al vaixell. Però no a prendre el sol. Els convido a pujar perquè remin amb la mateixa intensitat i en la mateixa direcció que ho vol fer el país. Amb esforç, amb excel·lència, amb cohesió i amb responsabilitat. Amb l'objectiu que Catalunya es guanyi l'autoritat no només per la seva història, sinó per la seva feina.